

S-18-19

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"

O'quv ishlari bo'yicha prorektor
Iltif. S. Sharipov
2024 yil "28" avgust

KORXONA IQTISODIYOTI

FANI BO'YICHA

SILLABUS

Ikkinchi mutaxassislik va kechki ta'lim yo'nalishi uchun

Bilim sohasi:	300 000	–	Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
Ta'lim sohasi:	310 000	–	Ijtimoiy va xulq-atvor fanlari
Ta'lim yo'nalishlari:	60310100	–	Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

Modul / FAN SILLABUSI
Ikkinchi mutaxassislik va kechki
ta'lim bo'limi
60310100 – Iqtisodiyot (tarmoqlar
va sohalar bo'yicha)
ta'lim yo'nalishi

Fan nomi:	Korxona iqtisodiyot
Fan turi:	Tanlov
Fan kodi:	ENTE026
Yil:	3
Semestr:	5-6
Ta'lim shakli:	Kechki
Mashg'ulotlar shakli va semestriga	120
ajratilgan soatlar:	
Ma'ruza	30
Amaliy mashg'ulotlar	30
Labaratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	60
Kredit miqdori:	6
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)

Talabalariga ishlab chiqarish korxonalarida iqtisodiy qonunlarning amal qilishidagi o'ziga xos xususiyatlari va bu qonunlarning harakat qilish mexanizmini va ulardan foydalangan holda korxonalarni maqsadga muvofiq tashkil etish va yuritish yo'llarini hamda usullarini o'rgatadi.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	ECONTH106 Iqtisodiyot nazariyasi
2.	MICROE106 Mikroiqisodiyot
3.	MACROE106 Makroiqtisodiyot

Ta'lim natijalari (TN)

Bilimlar jihatidan:

TN1	Korxona faoliyatini tashkil etish haqida bilimlarga ega bo'lishlari kerak;
TN2	Korxona resurslarini shakllantirish tizimini va ulardan foydalanish to'g'risida bilimlarga ega bo'lishlari kerak;
TN3	Korxonaning investitsiyalar va investitsion siyosati haqida bilimlarga ega bo'lishi;
TN4	Amaldagi mehnatga haq to'lash tizimlari to'g'risida bilimlarga ega bo'lishlari kerak;
Ko'nikma jihatidan:	

TN5	Korxonani ochish va yopish uchun amaldagi qonunlardan foydalanish qobiliyatiga ega bo'ladi;
TN6	Korxona faoliyatini boshqarish usullaridan foydalana oladi;
TN7	Korxonaning biznes-rejasini ishlab chiqish bo'yicha ma'lumotlarni to'plash, o'rganish va tizimlashtira oladi;
TN8	Korxonada mehnatga haq to'lashning maqbul tizimini aniqlay oladi;
TN9	Korxona faoliyati ko'rsatkichlarini tahlil qila oladi.

Fan mazmuni

Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)

		Ajratilgan soat
M1	"Korxona iqtisodiyoti" kursining mazmuni va vazifalari	2
M2	Korxona – mustaqil xo'jalik yurituvchi bozor subyekti	2
M3	Korxonani tashkil etish va uning faoliyatini to'xtatish	2
M4	Korxona faoliyatiga ta'sir etuvchi shart-sharoitlar	2
M5	Korxonani boshqarish	2
M6	Korxona faoliyatini rejalashtirish va bashorat qilish	2
M7	Ishlab chiqarishning iqtisodiy va ijtimoiy samaradorligi	2
M8	Korxonaning asosiy fondlari va ishlab chiqarish quvvati	2
M9	Korxonaning aylanma mablag'lari	2
M10	Korxonada kadrlar va mehnatga haq to'lash	2
M11	Korxona faoliyati xarajatlari, daromadi va rentabelligi	2
M12	Korxonada baho va baholash	2
M13	Mahsulotning sifati va uning raqobatbardoshligi	2
M14	Korxonaning investitsion faoliyati	2
M15	Korxonaning iqtisodiy xavfsizligi va tijorat siri	2
JAMI:		30

Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)

A1	"Korxona iqtisodiyoti" kursining mazmuni va vazifalari	2
A2	Korxona – mustaqil xo'jalik yurituvchi bozor subyekti	2
A3	Korxonani tashkil etish va uning faoliyatini to'xtatish	2
A4	Korxona faoliyatiga ta'sir etuvchi shart-sharoitlar	2
A5	Korxonani boshqarish	2
A6	Korxona faoliyatini rejalashtirish va bashorat qilish	2
A7	Ishlab chiqarishning iqtisodiy va ijtimoiy samaradorligi	2
A8	Korxonaning asosiy fondlari va ishlab chiqarish quvvati	2
A9	Korxonaning aylanma mablag'lari	2
A10	Korxonada kadrlar va mehnatga haq to'lash	2
A11	Korxona faoliyati xarajatlari, daromadi va rentabelligi	2
A12	Korxonada baho va baholash	2
A13	Mahsulotning sifati va uning raqobatbardoshligi	2
A14	Korxonaning investitsion faoliyati	2
A15	Korxonaning iqtisodiy xavfsizligi va tijorat siri	2
JAMI:		30

№	Mustaqil ta'lim (MT)	Ajratilgan soat
MT1	O'zbekistonda kichik biznes sub'ektlarining rivojlanishi hamda holati.	2
MT2	O'zbekiston sanoatida kichik biznesni rivojlantirishni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash.	2
MT3	O'zbekistonda yangi tashkiliy-huquqiy turdagi korxonalarning shakllanishi.	2
MT4	O'zbekiston sanoatida aksionerlik korxonalarining roli va o'rni.	4
MT5	O'zbekiston sanoatida qo'shma korxonalarni hozirgi holati va rivojlanishi.	2
MT6	Korxona faoliyatida inqirozli vaziyat.	2
MT7	Korxona faoliyatiga ta'sir etuvchi shart sharoitlar.	2
MT8	O'zbekiston korxonalarida boshqarishning tashkiliy tuzilmasining turlari.	2
MT9	Biznes-reja va uni tadbirdorlikni rivojlantirishdagi roli.	4
MT10	Korxona rejalari tuzilmasi.	2
MT11	Korxonada strategik rejalashtirish muammolari.	2
MT12	Korxona moliyaviy faoliyatining holatini baholash va uni yaxshilash.	4
MT13	Korxonada resurslardan oqilona foydalanish va atrof-muhitni himoya qilish.	2
MT14	Korxonaning asosiy fondlaridan foydalanishni yaxshilash yo'llari.	4
MT15	Korxonaning ishlab chiqarish quvvati foydalanishni yaxshilash yo'llari.	2
MT16	Korxonani aylanma mablag'larga bo'lgan talabini rejalashtirishning metodik asoslari.	4
MT17	Korxona aylanma mablag'laridan samarali foydalanish yo'llari.	2
MT18	Korxona aylanma mablag'i va uni aylanishini tezlashtirish yo'llari.	2
MT19	Ishlab chiqarish korxonalarini aylanma mablag'larini normalashtirish va ulardan foydalanishni yaxshilash yo'llari.	2
MT20	Korxonalarda kadrlar siyosati va uni darajasini oshirish yo'llari.	4
MT21	Korxonada ish haqi fondini shakllantirish va mehnatga haq to'lash.	2
MT22	Mehnat unumdorligi — ishlab chiqarishni iqtisodiy samaradorlik mezon.	2
MT23	Korxonalarda mahsulot sotilishi taxlili va rejalashtirilishi.	2
MT24	Ishlab chiqarish korxonalarini mahsulotining sifati va uning raqobatbardoshligi.	2

MT25	Iqtisodiyotning globallashuvi sharoitida raqobatbardoshligini ta'minlash yo'llari.	4
MT26	Ishlab chiqarish korxonalarida baho va baholash.	2
MT27	Ishlab chiqarish korxonalarida daromadlari.	2
MT28	Ishlab chiqarish korxonalarida mahsulot tamarxini kamaytirish yo'llari.	2
MT29	Ishlab chiqarish korxonalarida foydani shakllantirish va taqsimlash.	2
MT30	Ishlab chiqarish korxonalarida rentabelligini aniqlash va oshirish yo'llari.	4
MT31	Ishlab chiqarish korxonalarida investitsiyalarning ahamiyati va manbalari.	2
MT32	Ishlab chiqarish korxonalarining investitsion faoliyati samaradorligini oshirish yo'llari.	2
MT33	Ishlab chiqarish korxonalarining innovatsion faoliyati.	2
MT34	Harakatlar strategiyasi asosida chukur va keng ko'lamli iqtisodiy islohotlarni amalga oshirish sharoitida korxonaning innovatsion faoliyati.	4
MT35	Ishlab chiqarish korxonalarining xavfsizligi va uni takomilllashtirish yo'llari.	2
MT36	Ishlab chiqarish korxonalarining tijorat sirlari.	2
JAMI:		
90		

Asosiy adabiyotlar

1.	Xotamov L., Mustafakulov Sh., Isakov M., Abduvaliyev A. Korxona iqtisodiyoti va innovatsiyalarni boshqarish. O'quv qo'llanma. — T.: Iqtisodiyot, 2019 y., 483 bet.
2.	Gorfinkel, V. Ya., Antonova va boshqalar. Ekonomika predpriyatiya: O'quv qo'llanma - Moskva: YUNITI-DANA, 2017. — 663 bet — Tekst: elektron // IPR BOOKS [sayt]. — URL: http://www.iprbookshop.ru/71241.html
3.	Klochikova Ye. N., Kuznesov V. I., Platonova T. Ye., Darda Ye. S. Ekonomika predpriyatiya: O'quv qo'llanma - Moskva: Yurayt, 2020. — 382 bet. — Tekst: elektron // EBS «YuRAYT» [sayt]. — URL: https://urait.ru/bcode/466276
4.	Korshunov V. V. Ekonomika organizatsii. Darslik — M.: Yurayt, 2020. 348 bet.
5.	Maxmudov E.X. Ekonomika predpriyatiya. — Tashkent: TGEU, 2004.
6.	Chaldayeva L. A. Ekonomika predpriyatiya: Darslik — Moskva: Yurayt, 2020. — 435 bet. — Tekst: elektron // EBS «YuRAYT» [sayt]. — URL: https://urait.ru/bcode/449766

Qo'shimcha adabiyotlar

1.	O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi.-T.: O'zbekiston, 2020.
2.	Mirziyoyev SH.M. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat

1.	Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. // Xalq so'zi, 29 dekabr 2021 yil.
2.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2022-2026 yillarga mo'ljallangan Y Angi O'zbekistonning Taraqqiyot Strategiyasi to'g'risida" gi 2022 yil 21 yanvardagi PF-60-sonli Farmoni.
3.	Korxona iqtisodiyoti. Darslik. - T.: "Fan va texnologiya", 2013.
4.	Internet saytlari
5.	1. www.gov - O'zbekiston Respublikasi hukumat portali. www.lex.uz - O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi. 3. www.soliq.uz - O'zbekiston Respublikasi Soliq Inspeksiyasi sayti. 4. www.stat.uz - O'zbekiston Respublikasi Statistika Agentligi sayti. http://www.edu.uz - O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar

Talabning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- faning mohiyati va mazmunini to'liq yoritib olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- ilarixiy jarayonlarni sharhlay bilsa.

b) 4 baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- faning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- faning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektga puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

c) 3 baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan xaqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni to'ldirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

d) quyidagi hollarda talabning bilim darajasi qoniqsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Agar talaba hemis tizimida baholanganida quyidagicha baholanadi:

0-59 balligacha 2 baho, 60-69 balligacha 3 baho,
70-89 balligacha 4 baho, 90-100 balligacha 5 baho

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Muallif:	Xalimov Shaxboz Xalimovich - "Raqamli iqtisodiyot" kafedrasi assistenti
E-mail:	Firstmen05_07@mail.ru
Tashkilot:	SamiSL, "Korxona iqtisodiyoti" kafedrasi
Taqirizchilar:	*Boboqulov Sanjar Baxronkulovich - "Korxona iqtisodiyoti" kafedrasi dotsenti, i.f.f.d.; Xalimov Sh.X. - "Everest Super Star" OK rahbari

Mazkur Sillabus institut o'quv-uslubiy Kengashining 2024 yil 29 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus "Raqamli iqtisodiyot" kafedrasining 2024 yil 29 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan. S-18-19

O'quv-uslubiyat bo'lim boshlig'i

Fakultet dekani

Bo'lim boshlig'i

Kafedra mudiri

Tuzuvchi

I. Shodmonov

Sh.Islomov

R.Samandarov

K.Mirzayev

Sh.Xalimov